

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

Michał Serzycki

Warszawa, dnia 14 maja 2010 r.

DOLiS/DEC-586/10

dot. DOLiS-440-184/08

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2, art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2, art. 22 oraz 18 ust. 1 pkt 1, art. 32 ust. 1 pkt 8 i ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po rozpoznaniu wniosku Pana M o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 27 sierpnia 2008 r. (znak: DOLiS/DEC-509/08/22245,22248), umarżającą postępowanie w sprawie przetwarzania danych osobowych Pana M przez Bank w celach marketingowych,

- 1) uchylam w całości zaskarżoną decyzję administracyjną z dnia 27 sierpnia 2008 r. (znak: DOLiS/DEC-509/08/22245,22248),**
- 2) nakazuję Bankowi przywrócenie stanu zgodnego z prawem w procesie przetwarzania danych osobowych Pana M, poprzez zaprzestanie przetwarzania jego danych osobowych w celach marketingowych, tj. zaprzestanie przysyłania Panu M przez Bank wyciągów z rachunku bankowego zawierających treści inne niż niezbędne do realizacji obowiązków nałożonych na Bank przepisami prawa.**

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana M (zwanego dalej Skarżącym) w sprawie m.in. przetwarzania jego danych osobowych przez Bank (zwany dalej Bankiem) w celach marketingowych. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (zwany dalej Generalnym Inspektorem) postanowieniem z dnia 29 lutego 2008 r.

(znak: DOLiS/POST-65/08/5467,5468) wyłączył materiały dotyczące powyższej sprawy z akt postępowania o sygn. GI-DOLiS-430/383/07 do odrębnego postępowania o sygn. akt DOLiS-440/184/08. Skarżący wskazał w skardze, iż wniósł do Banku sprzeciw wobec przetwarzania jego danych osobowych w celach marketingowych. Jak wynika z zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego sprzeciw ten został przedłożony w Banku w dniu 17 maja 2007 r. Wbrew powyższej okoliczności Bank kontynuował przetwarzanie danych osobowych Skarżącego w celach marketingowych, czego dowodem jest kopia korespondencji skierowanej przez ten podmiot do Skarżącego z dnia 17 września 2007 r. (karta nr 58-59), czy z dnia 18 kwietnia 2008 r. (karta nr 55), zawierającej informacje m.in. o nowych produktach Banku.

W toku postępowania administracyjnego przed Generalnym Inspektorem odebrano wyjaśnienia od Banku, w których ww. podmiot stwierdza, iż dane osobowe Skarżącego przetwarzane są przez Bank w związku z zawartą ze Skarżącym umową rachunku bankowego z dnia 2 sierpnia 2006 r. oraz umową o kredyt hipoteczny z dnia 16 sierpnia 2006 r. Bank wskazał, iż „(...) Sprzeciw Skarżącego wobec przetwarzania jego danych osobowych w celach marketingowych Bank uwzględnił dnia 18 maja 2007 r. (...) Jednak (...) przy okazji wysyłania wyciągu z rachunku bankowego, wysłane zostały materiały, które mogą nosić cechy marketingu (...)”. W związku z zaistniałym zdarzeniem Bank zadeklarował wdrożenie odpowiednich zmian niezbędnych „(...) do automatycznego uwzględniania zaznaczonego w aplikacjach bankowych sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych w celach marketingowych, złożonych przez klientów Banku (...)”. Ponadto Bank zobowiązał się, iż „(...) Do czasu wprowadzenia w systemie odpowiedniej funkcjonalności klienci, którzy zgłosili sprzeciw będą obsługiwani w sposób manualny (...)”. Jednocześnie w dalszych wyjaśnieniach Bank zaznaczył, iż jego pracownicy zostali pouczeni „(...) o absolutnym zakazie dopuszczania do takiej sytuacji w przyszłości (...)”.

Skarżący korzystając z uprawnienia przysługującego mu na podstawie art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) w piśmie z dnia 30 czerwca 2008 r. wypowiedział się co do zebranych w toku przedmiotowego postępowania dowodów i materiałów wskazując, iż w aktach niniejszej sprawy brakuje dokumentów, które umożliwiłyby zbadanie przez Generalnego Inspektora legalności udostępnienia przez Bank jego danych osobowych podmiotowi, któremu Bank zlecił przesyłanie do niego wyciągów z rachunku bankowego oraz materiałów marketingowych. Jednocześnie należy zaznaczyć, iż pismo te nie zostało opatrzone podpisem Skarżącego.

Generalny Inspektor w piśmie z dnia 22 lipca 2008 r. (znak: DOLiS-440/184/08/18666) wskazał Skarżącemu, iż zakresem niniejszego postępowania objęte jest przetwarzanie jego danych przez Bank w celach marketingowych. Natomiast Skarżący w piśmie z dnia 30 czerwca 2008 r. żąda przeprowadzenia przez Generalnego Inspektora postępowania wyjaśniającego w związku z

udostępnieniem przez Bank jego danych osobowych ww. podmiotowi. Mając na uwadze powyższe Generalny Inspektor wezwał Skarżącego do sprecyzowania żądania, jak również przedłożenia podpisanego podania w terminie 7 dni od dnia doręczenia pisma z dnia 22 lipca 2008 r. pod rygorem pozostawienia pisma z dnia 30 czerwca 2008 r. bez rozpoznania. Pomimo doręczenia pisma organu ochrony danych osobowych Skarżącemu w dniu 24 lipca 2008 r. (zwrotne potwierdzenie odbioru w aktach sprawy) nie uzupełnił on ww. braków formalnych w wyznaczonym terminie. Zatem pismo z dnia 30 czerwca 2008 r. zostało pozostawione bez rozpoznania.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiotowej sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych w dniu 27 sierpnia 2008 r. wydał decyzję administracyjną umarzającą postępowanie (znak: DOLiS/DEC-509/08/22245,22248) ze względu na zaprzestanie przez Bank przysyłania Skarżącemu wraz z wyciągami z rachunku bankowego materiałów marketingowych.

W ustawowym terminie Skarżący złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej ww. decyzją. Podniósł w nim, iż Bank nadal przetwarza jego dane w celach marketingowych, ponieważ przysyła do niego wyciągi z rachunku bankowego zawierające w ich dolnej części informacje o promocji.

Generalny Inspektor mając na uwadze zarzut Skarżącego pismem z dnia 9 października 2008 r. (znak: DOLiS-440-184/08/26825) oraz z dnia 17 listopada 2008 r. (znak: DOLiS-440-184/08/21236) zwrócił się do Banku o wyjaśnienia. Jak wynika z analizy pisma Banku z dnia 10 grudnia 2008 r. oraz kopii wyciągów z rachunku bankowego kierowanych do Skarżącego (karta nr 262-281) Bank od października 2008 r. zaprzestał umieszczania w dolnej części ww. wyciągów informacji o promocji. Jednocześnie należy zaznaczyć, iż wyciąg z rachunku bankowego skierowany do Skarżącego w kwietniu 2009 r. zawierał informacje o konkursie. Jednakże zgodnie z oświadczeniem Banku z dnia 22 maja 2009 r. informacje te zostały zamieszczone na skutek błędu, który został naprawiony.

Skarżący w korespondencji kierowanej do organu od dnia 28 stycznia 2009 r. podniósł kolejne zarzuty wobec Banku. W jego ocenie Bank nadal przetwarza jego dane osobowe w celach marketingowych. Podmiot ten przysyłał bowiem do Skarżącego wyciągi z jego rachunku bankowego zawierające w ich górnej części treści, które w jego ocenie mają charakter marketingowy - wizerunek pracownika, tekst - m.in. „na tym koncie samo się oszczędza”, tekst, którym opatrzone jest logo.

Bank odnosząc się do tych zarzutów w piśmie z dnia 11 marca 2009 r. stwierdził, iż ww. wizerunek oraz tekst - „na tym koncie samo się oszczędza” nie mają charakteru marketingowego, stanowią natomiast integralną część wyciągów oraz są standardowymi elementami w komunikacji z

klientem. Wart podkreślenia jest fakt, iż Bank w piśmie z dnia 28 lipca 2009 r. wskazał, że Skarżący jest obecnie posiadaczem wyłącznie rachunku bankowego służącego do obsługi kredytu hipotecznego, który nie jest rachunkiem oszczędnościowym.

Ponadto Bank - w odpowiedzi na pismo Generalnego Inspektora z dnia 15 października 2009 r. (znak: DOLiS-440-184/08/37809/09) - pismem z dnia 23 października 2009 r. przesłał logo wraz z tekstem (...) jako jeden znak towarowy. Natomiast z wyjaśnień Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 18 grudnia 2009 r. (znak: GP.II-072/31/09) wynika, że tekst „po prostu po ludzku” stanowi odrębny znak towarowy.

Po powtórным rozpatrzeniu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i przeanalizowaniu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, przetwarzanie danych jest dopuszczalne m.in. wtedy, gdy jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą. Za prawnie usprawiedliwiony cel, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, uważa się w szczególności marketing bezpośredni własnych produktów lub usług administratora danych (art. 23 ust. 4 pkt 1 ustawy). W myśl art. 32 ust. 1 pkt 8 ustawy, każdej osobie przysługuje prawo do kontroli przetwarzania danych, które jej dotyczą, zawartych w zbiorach danych, a zwłaszcza prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania jej danych w przypadkach, wymienionych w art. 23 ust. 1 pkt 4 i 5, gdy administrator danych zamierza je przetwarzać w celach marketingowych lub wobec przekazywania jej danych osobowych innemu administratorowi danych. W razie wniesienia sprzeciwu, o którym mowa ust. 1 pkt 8, dalsze przetwarzanie kwestionowanych danych jest niedopuszczalne. Administrator danych może jednak pozostawić w zbiorze imię lub imiona i nazwisko osoby oraz numer PESEL lub adres wyłącznie w celu uniknięcia ponownego wykorzystania danych tej osoby w celach objętych sprzeciwem (art. 32 ust. 3 ustawy).

W świetle zebranego materiału bezspornym jest, iż Skarżący złożył sprzeciw, który został uwzględniony przez Bank w dniu 18 maja 2007 r. Wątpliwość budzi fakt, że pomimo złożonego sprzeciwu Bank kierował do Skarżącego wraz z wyciągami z rachunku bankowego materiały zawierające informacje m.in. o nowych produktach oraz zamieszczał w dolnej części tych wyciągów informacje o promocji. Jednakże ostatecznie Bank zaprzestał tych działań.

Odrębną kwestią w niniejszej sprawie jest przesyłanie Skarżącemu przez Bank wyciągów z rachunku bankowego zawierających w górnej części wizerunek pracownika, tekst - m.in. „na tym

koncie samo się oszczędza” oraz tekst, którym opatrzone jest logo. W ocenie Banku wizerunek jego pracownika oraz tekst „na tym koncie samo się oszczędza” nie mają charakteru marketingowego, stanowią natomiast integralną część wyciągów oraz są standardowymi elementami w komunikacji z klientem. Ponadto zdaniem Banku jego logo oraz tekst „łącznie tworzą znak towarowy. Tymczasem stosownie do wyjaśnień Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej ww. tekst stanowi odrębny znak towarowy od logo Banku, a w konsekwencji jest jednym z elementów zawartych w wyciągach, podobnie jak np. wizerunek pracownika.

Nie sposób zgodzić się z powyższym stanowiskiem Banku. Analiza ww. treści wyciągów wskazuje bowiem, iż mają one charakter marketingowy. Trzeba zaznaczyć, iż marketing jest pojęciem szerszym niż reklama, a w rezultacie jego zakresem objęte są nie tylko informacje sugestywne, zrozumiałe, zwięzłe, łatwe do zapamiętania i odwołujące się do interesów ekonomicznych ich odbiorców - np. „na tym koncie samo się oszczędza”, ale również treści, których celem jest tworzenie wizerunku danej marki. Za takie treści należy uznać elementy przedmiotowych wyciągów kwestionowane przez Skarżącego, tj. zdjęcie pracownika oraz znak towarowy. Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w piśmie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta z dnia 29 maja 2009 r. (znak: DDK-076-53/09/BK) - (kartanr 207-208).

Jednocześnie należy podkreślić, iż Bank jest obowiązany przysyłać wyciągi w celu realizacji postanowień art. 728 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem bank jest obowiązany przysyłać posiadaczowi co najmniej raz w miesiącu bezpłatnie wyciąg z rachunku z informacją o zmianach stanu rachunku i ustaleniem salda, chyba że posiadacz wyraził pisemnie zgodę na inny sposób informowania o zmianach stanu rachunku i ustaleniu salda. Zatem wyciągi w przypadku złożenia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych w celach marketingowych powinny zawierać treści wyłącznie w zakresie niezbędnym do spełnienia ww. obowiązku (ewentualnie innych obowiązków ciążących na Banku), niemniej jednak za takie treści nie można z pewnością uznać wizerunku pracownika, tekstu - m.in. „na tym koncie samo się oszczędza” oraz znaku towarowego.

Reasumując, należy stwierdzić, że kwestionowane przez Skarżącego treści mają charakter marketingowy. Przesyłanie więc wyciągów je zawierających w sytuacji złożenia przez Skarżącego sprzeciwu uznać trzeba za niedopuszczalne, zwłaszcza że nie są one konieczne do realizacji obowiązku z art. 728 § 2 Kodeksu cywilnego. W związku z powyższym w pełni uzasadnione jest nakazanie Bankowi na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy przywrócenia stanu zgodnego z prawem w procesie przetwarzania danych osobowych Skarżącego poprzez zaprzestanie przetwarzania jego danych osobowych w celach marketingowych oraz uchylenie decyzji umarzającej postępowanie w niniejszej sprawie. Dodatkowo warto zaznaczyć, iż nakaz ten z uwagi na prewencyjny charakter decyzji Generalnego Inspektora odnosi się również do zaniechania

przesyłania Skarżącemu treści o charakterze marketingowym w przyszłości, chyba że Skarżący cofnie sprzeciw.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych, w związku z art. 13 § 2 oraz art. 53 § 1 i 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.), od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (na adres: ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).